

Korkuļu sausgultne un pazemes upe

Publicēts: 10.12.2020.

ATRAŠANĀS VIETA

Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums [Korkuļu sausgultne un pazemes upe](#)

Sērenes pagasts, Jaunjelgavas novads

GPS KOORDINĀTAS

X: 576418, Y: 270180 / Lat: 56.569682, Lon: 25.243702

APRAKSTS

Patiesi unikāla vieta, kas ne viena vien nezinātāja prātā rada vairāk jautājumu, nekā atbilžu. Kā gan savādāk, ja labi izteikta upe ar skaistu, smilšainu gultni, kas tek pa pašas izveidotu 10-15 metrus dziļu gravu ar biezu, pirmatnēju un džungļiem līdzīgu veģētāciju pēkšņi pazūd? Pazūd ūdens un tam seko arī izteiktā ieleja un smilšainā gultne. Ja jaunatklājēja gars tomēr ņem virsroku un enerģijas nezūdamības likums liek meklēt, kur tad īsti upe palikusi, 300 metrus tālāk, Lauces stāvkrastā, Tu atradīsi atbildi.

Pēc pazušanas pazemē upe atgriežas virszemē Lauces stāvkrastā, kur 20 metrus zem klinšainās gravas augšējās malas mutuļodama iztek vesela upe! Sniega kušanas ūdeņi un lietavas, kas krietni papildina visu Latvijas upju ūdens krājumus, izceļ arī šīs pazemes upes straujo dabu.

Lai saprastu, kas tad īsti šeit notiek, jājautā ģeologiem. Izrādās, ka šis ir raksturīgs karsta procesa piemērs. Korkuļu upītes ūdeņi pa ceļam aptuveni 200 metru garā posmā pazūd vairākos ūdensrijējos, radot iespaidu, ka upe ir izgaisusi un drīz pēc tam iznāk atpakaļ virszemē labi izteiktu avotu veidā. Jautāsi, kas ir ūdensrijējs? Tā ir vieta upes, vai arī ezera gultnē, kurā pa iežu plaisām ūdens brīvi var ietecēt pazemē, visbiežāk tās ir plaisas. Ūdensrijējus ar ūdeņu izplūdes vietām savieno pazemes noteces sistēma, veidojot lielāko tik uzskatāmo upes ūdrēnu pārplūdes vietu Latvijā. Korkuļu upītes senleja, kurā upe pazūd, un Lauces stāvkrasts, kurā upe no jauna parādās, ir subglaciālās iegultnes, kas veidojušās pēdējā ledus laikmeta beigās.

Lai arī kopš šīs unikālās vietas izveidošanās pagājis jau tik ievērojams laiks, Korkuļu sausgultne un pazemes upe 2014.gadā īpaši izcelta, tai piešķirot gada ģeoloģiskā objekta godu.

Foto: D.Ozols

PĀRVIETOŠANĀS IESPĒJAS

VIDES PIEEJAMĪBA

Nav pieejams apmeklētājiem ar kustību traucējumiem un ar bērnu ratiņiem.

MAKSA

bezmaksas

PIEEJAMS

24/7; I-XII

GRŪTĪBU PAKĀPE

LABIEKĀRTOJUMS

NOKĻŪŠANA

UZTURĒŠANĀS NOTEIKUMI

CITA NODERĪGA INFO

[Jaunjelgavas novada tūrisma informācija](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/korkulu-sausgultne-un-pazemes-upe>